

Civil Society and Beyond: A Joint Dialogue on the European Path

Ponovno pokrenuti zamajac proširenja

**Petros Fasulas, generalni sekretar
Međunarodnog evropskog pokreta**

“Neće biti novog proširenja u sledećih pet godina” – ova famozna rečenica Žan Klod Junkera iz jula 2014. godine, izazvala je pometnju među raznim akterima uključenim u proces proširenja Evropske unije. Ocenjena kao izjava koja odlično sumira toliko pominjani „zamor proširenja” sa kojim se Unija navodno suočava, izgleda da se podudara sa „zamorom reformi”, koji su sa druge strane procesa pregovora iskusile države kandidati sa Zapadnog Balkana.

Kao odgovor na ovaj očigledan nedostatak zamajca i uprkos kritici onih koji nisu bili uključeni u proces, Evropska komisija (DG NEAR) razvila je nove planove za podršku država kandidata i potencijalnih kandidata na putu ka članstvu u EU. Ovi planovi uključuju bližu saradnju i zajednički rad na ispunjavanju regulatornih standarda EU, dalje usaglašavanje sa pravnim tekovinama EU *acquisa*, kao i druge neophodne reforme. Dugoročni cilj bio je i da uveri društava u (potencijalnim) državama kandidatima da je pregovorima o proširenju EU dat isti prioritet koji je imao kod prethodne Komisije.

Višestruke krize, brojni izazovi

Nedavno podnet zahtev Bosne i Hercegovine za članstvo u EU, godinu dana pre planiranog roka, pokazao je da ambicije država regiona prema članstvu nisu ugušene, uprkos gore navedenim uzrocima i drugim nedavnim izazovima sa kojima se Unija suočava. Imajući to u vidu, mnogi spoljni posmatrači primili su sa prezirom vest o ovom potezu, sugerišući da je zahtev za članstvom samo varka namerena da prikrije tekuće probleme u zemlji.

Evropske integracije danas se sve više preispituju i stoga bi dalji napredak u pripremama za pristupanje država Zapadnog Balkana i Turske trebalo da ide ruku pod ruku sa konkretnim akcijama EU usmerenim ka rešavanju krize. To podrazumeva produbljivanje saradnje sa organizacijama civilnog društva kako bi se prevazišli izazovi koje nameću ekonomska kriza, zamor proširenja, rastući populizam i evroskepticizam. Dalje jačanje veza neophodno je i u svetlu tekuće izbegličke krize, koja prvesntveno pogađa Zapadni Balkan koji je na početku izbegličke rute.

Civil Society and Beyond: A Joint Dialogue on the European Path

Kako bi se prevazišli ovi brojni izazovi, civilno društvo i stručnjaci u svim ovim pitanjima imaju veoma važnu ulogu. Stečena znanja i naučene lekcije tokom različitih faza procesa pristupanja EU, mogu biti upotrebljena da ponovo pokrenu zamah proširenja, povećaju poverenje javnosti u proces u EU i u regionu, kao i da istaknu značaj proširenja i reformi za građane.

Evropski pokret i Balkan

Nadovezujući se na Međunarodni kongres Evropskog pokreta u Crnoj Gori (21.-23. novembar 2013.) pod nazivom „Jačanje civilnog društva u zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima“, i dva prethodna kongresa u Sloveniji (u Ljubljani, 2009.) i Turskoj (u Istanbulu, 2011.), Međunarodni evropski pokret u saradnji sa Evropskim pokretom u Srbiji, i uz podršku TACSO, ponovo organizuje konferenciju na kojoj će se razgovarati o ovim temama. Dvodnevni događaj, „Više od civilnog društva: Zajedničkim dijalogom na evropskom putu“ podvućiće primere dobre prakse i razmotriti izazove i iskustva koja dele regionalni akteri uključeni u proces pregovora. Preko 150 predstavnika civilnog društva, evropskih institucija i državnih organa okupiće se 25. i 26. februara kako bi razgovarali razgovaraju o jačanju uloge civilnog društva u javnoj debati, procesu reformi i ulozi civilnog društva u zagovaranju. Učesnici će imati priliku da razgovaraju o vrlo potrebnoj političkoj strategiji koja će dalje razviti partnerstvo i saradnju između evropskih organizacija civilnog društva i civilnog društva u državama kandidatima i potencijalnim kandidatima.

Kako bi se civilno društvo dalje razvijalo i iskoračilo van okvira postignutog, svi akteri u regionu moraju saradivati na u cilju da civilno društvo dobije jak i bitan glas u procesu pregovora.

Petros Fassoulas

Brisel, februar 2016.